

שולחן אור מדריך

שולחן האור הפך בשנים האחרונות לאביזר הכרחי בגן הילדים והוא נדבך חשוב בלמידה. הוא מפתח תפיסה מתמטית ושפה, מזמן התבוננות בעצמים טבעיים ובעצמים מעשה ידי אדם, הסתכלות מדעית ועמידה על עקרון ערבוב הצבעים. לשולחן האור יתרון נוסף: האור הרך והנעים שהוא מפיץ תורם ליצירת אווירה שקטה ונעימה המעודדת למידה. השימוש המיטבי בשולחן האור מחייב תכנון ויצירתיות, ולשם כך נועד המדריך שלפניכם. המדריך מיישם עקרונות מגישת אמיליה רג'יו ויש בו הצעות לפעילויות למידה.

אור וצבע

נשתמש במניפת הצבעים או באחד העזרים הנלווים:

א. בקשו מהילדים בגיל הרך לקרוא בשם הצבעים.

ב. נניח את מניפת הצבעים צבע על צבע או צבע

מכסה חלקית את הצבע השני, על מנת לראות

מה קורה כשמערבבים שני צבעים. במהלך הפעילות

ניתן להקנות מושגים נוספים כמו אטימות,

שקיפות, שקיפות למחצה.

ג. הנחו את הילדים לעבור עם האצבע על שולי

הצורה שהנחנו על שולחן האור (מוטוריקה עדינה).

ד. כדי ליצור "וטרז' צבעוני" על שולחן האור אפשר

להוסיף לפעילות נייר משי בצבעים שונים.

ה. הניחו עצמים שונים על השולחן והגדירו את

תכונותיהם: אטום? שקוף? שקוף למחצה?

ו. השתמשו במניפת צבעים. עודדו את הילדים למצוא עצמים שונים, מחומרים שונים,

(לדוגמה: עצמים שונים בגווי ירוק שונים) ולהניח אותם על שולחן האור.

ז. שולחן האור מהווה הזדמנות נפלאה לבחון את

ציורי הילדים, בייחוד כאלה שצוירו בצבעי מים.

כדאי להציג בכל יום בשבוע ציור של ילד אחר.

מתבוננים מקרוב

א. הניחו צורות הנדסיות על שולחן האור ובקשו מהילדים להסתכל על קווי המתאר של הצורה. בקשו מהם למצוא צורות דומות בחדר הגן.

ב. הניחו "דמויות מצחיקות" על השולחן. בקשו מהילדים לתאר את הדמות. העתיקו וגזרו את הדמויות, הניחו אותן על השולחן וצרו משחקים וסיפורים.

ג. הניחו עלים שונים על השולחן, התבוננו בהם ושוחחו על המאפיינים השונים שלהם. מיינו עלים על פי מאפיינים שונים שהחלטתם עליהם.

ד. בהתבוננות מדוקדת יותר בשדרת העלה נשתמש בזכוכית מגדלת ונעודד את הילדים לעמוד על ההבדלים בין העלים ולהיווכח למה משמש כל חלק.

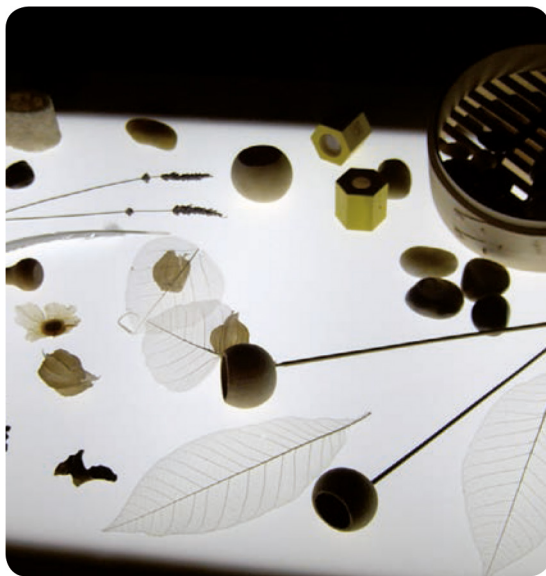
ה. ניתן להשתמש בקשת רחבה של עצמים כמו: זרעים, נוצות, פרווה, תחרה ועוד. נשל נחש יגרום בודאי להתרגשות רבה בקרב הילדים.

ו. כדאי להניח על השולחן קונכיות וצדפות. האור יגרום גם לקונכיות אטומות להיראות שקופות או שקופות למחצה ויתרום להבנה של מבנה הקונכיה.

ז. הניחו עצם על שולחן האור. הניחו דף ועיפרון על שולחן האור או על שולחן רגיל והנחו את הילדים לצייר את העצם תוך התבוננות מקרוב.

ח. תצלומי רנטגן של בני אדם ירתקו את הלומדים הצעירים. ט. אפשר להניח תצלום שיניים של ילד שחוזר מביקור אצל רופא השיניים ולהשוות למודל השיניים שבגן.

י. הנחו את הילדים ליצור בעזרת כרית דיו טביעות אצבעות של ילדים שונים על נייר דק (או נייר אפייה). הניחו את הנייר על שולחן האור, ובעזרת מגדלת יבחינו הילדים בהבדלים בין טביעות האצבעות (בקשתות ובלולאות).

תקשורת ושפה

- א. פתחו את אוצר המילים באמצעות הנחת עצמים שקופים, אטומים ושקופים למחצה. השתמשו במושגים כמו: קטן וגדול, ארוך וקצר, שונה וזהה (ניתן להשתמש ב"דמויות המצחיקות").
- ב. משחק בדמויות מצחיקות על גבי שולחן האור מאפשר לילדים ליצור סיפורים המשקפים את חיי היומיום, ומהווים הזדמנות לקבל מושג על חיי המשפחה שלהם.
- ג. כדאי להשתמש בכרטיסי הבעות על מנת לפתח שיח ואוצר מילים הנוגעים בתחושות הילדים.
- ד. ניתן להניח מגש שקוף עם חול על גבי שולחן האור ולתרגל כתיבת אותיות ומילים, ציור חופשי, יצירת צורות באמצעות שבלונות. האור הבוקע דרך החול מעצים את חוויית המשחק ומגדיר בצורה ברורה את גבול הצורות/האותיות והמספרים.
- ה. חברו עם הילדים סיפור תוך שימוש בעזרים הנלווים לשולחן האור ובעצמים הנמצאים בגן.

חשבון והנדסה

השימוש בשולחן האור מאפשר פעילויות מנייה, היכרות עם מספרים, התאמת כמות למספר ועוד. ניתן להשתמש בדסקיות מנייה, בלוחיות מנייה, בצורות פלא, ובעזרים הנלווים לשולחן האור.

א. שאלו את הילדים שאלות הדורשות מנייה. לדוגמה: מצאו שלושה משולשים, מצאו 5 דסקיות אדומות, כמה דסקיות כחולות על השולחן? מה יש יותר?, הוסיפו דסקית אחת אדומה - כמה דסקיות קיבלתם?

ב. הניחו כפתורים שונים על השולחן. בחרו בכפתורים בגדלים שונים, בצורות שונות, בצבעים שונים ובעלי חורים בכמויות שונות ושאלו שאלות. ניתן להגיע לרמת פתרון שאלות גבוהות כמו: כמה חורים יש בשני כפתורים?

ג. הניחו כמויות גדולות של דסקיות על השולחן ובקשו מהילדים להעריך את מספר הדסקיות ואחר כך לספור אותן.

ד. ניתן לעבוד על מושג המספר בכמויות דסקיות מעל 10. ניתן להשתמש בכרטיסי מספר ולבקש מהילדים להניח כרטיס ליד הכמות המתאימה.

- א. הניחו קבוצות דסקיות, צורות או עצרים אחרים על שולחן האור ובקשו מהילדים להניח ביניהן סימנים של גדול, קטן או שווה. בשלב מתקדם ניתן להוסיף גם סימני חיבור וחיסור.
- ז. הניחו נייר דק או נייר אפייה על שולחן האור. הילדים יציירו עליו במצבע (טוש) על בסיס מים.
- ח. הניחו שקפים צבעוניים של צורות הנדסיות על שולחן האור. בקשו מהילדים לזהות את הצורות, לחבר שתי צורות יחד, להעתיק את הצורות על גבי נייר.

- ט. השתמשו בצורות הפלא לזיהוי ולשיום הצורות וליצירת צורות ודגמים המורכבים ממספר צורות פלא. הניחו את הצורות בסדר מסוים ובקשו מהילדים להשלים את הסדרה.
- י. הניחו מגש עם חול על שולחן האור ובקשו מהילדים ל"צייר" צורות בחול. ניתן לעבוד בזוגות - כל ילד נותן לבן הזוג שלו הוראות כיצד ל"צייר" את הצורה.

- יא. ניתן להשתמש בטנגרם ליצירת דגמים וצורות על גבי שולחן האור.
- יב. השתמשו בדפי ציור וצביעה ליצירה ולצביעה של צורות הנדסיות על גבי שולחן האור.

חול ומים

- א. הניחו מגש שקוף על שולחן האור ובתוכו חול ים טבעי או חול צבוע. לצדו הניחו קונכיות, חלוקי נחל, פיסות עץ ודמויות משחק (שודדי ים, מלחים, ועוד). עודדו את הילדים ליצור ולספר מצבים דמיוניים, לייצר מפת עולם משלהם, ליצור איים והרים.

- ב. מלאו את המגש במים, הניחו בתוכו בעלי חיים ימיים מפלסטיק ובצעו פעילויות מנייה, חיבור וחיסור (ניתן להשתמש בערכת "לדוג חשבון").

- ג. מלאו את מגש המים במים ובמי סבון והניחו לילדים ליצור בועות סבון ולחקור אותן על רקע האור הבוקע מן המשטח.

- ד. מלאו את המגש במים וטפטפו לתוכו כמה טיפות של צבע זכוכית (הרחבות בנושא זה בסרטון באתר יסוד). האור הבוקע מאפשר למידה והנאה רבה מהצפייה בפעפוע הצבע במים.
- ה. הכינו מגש של קוביות קרח בצבעים שונים. הניחו באטיות את הקוביות במים. התבוננו מה קורה כאשר הקוביות נמסות. צלמו את התהליך ושוחחו עליו עם הילדים.
- ו. הניחו מגש שקוף על שולחן האור ופרשו בתוכו גיליונות של נייר סופג. טפטפו טיפות צבע על הנייר והתבוננו.
- ז. הניחו מגש שקוף על שולחן האור. השתמשו בחותמות מספרים או צורות לאחר שנטבלו בצבעי אצבעות או בצבעי גואש. ניתן לצייר, ליצור טביעות ידיים ועוד.
- ח. ניתן להניח על המגש גם שבלונות שונות, למלא ולצבוע על גבי שולחן האור.
- ט. מלאו כוסות שונות במים והניחו על שולחן האור. טפטפו לתוך הכוסות צבעי מאכל שונים. האור הבוקע יאפשר לילדים לראות את תהליך הפעפוע של הצבעים השונים.

sigal@yesod.co.il

03-5587990

www.yesod.co.il

רחוב החופר 34, חולון

36 יום